



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 11 Kasım 2025.
Sayı : 1495

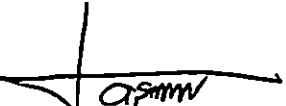


10/3390

Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili
CHP Genel Başkan Yardımcısı
Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

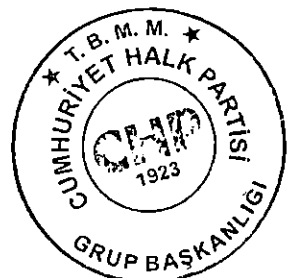
Türkiye’de son yıllarda hızla gelişen e-ticaret, çevrim içi sipariş ve platform ekonomisi, motokuryeliği hem kent yaşamının vazgeçilmez bir parçası hem de milyonlarca yurttaşın geçim kapısı haline getirmiştir. Ancak bu büyüme, güvenceli ve sağlıklı bir çalışma düzeni yaratmak yerine, yüksek hız baskısı altında, riskli ve korunmasız koşullarda çalışan yeni bir emekçi kuşağının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yaşanan kazalar ve meydana gelen ölümler gün geçtikçe artmaktadır. Bu kapsamda motokurye olarak çalışan emekçilerin karşılaştıkları sorunların belirlenerek, ortadan kaldıracak çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98’inci, Meclis İç Tüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması arz ve talep ederiz.


Ecz. Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili

Tel: 0 312 420 58 42

Faks: 0 312 420 22 18

Adres: TBMM Yeni Halkla İlişkiler Binası B416 Nolu Oda Bakanlıklar- ANKARA





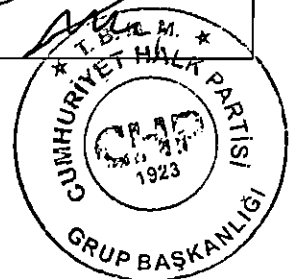
Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili
CHP Genel Başkan Yardımcısı
Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanvekili

1	İsmet Gönüşön	Ganakkale Mv.	
2	Nail GİLER	Kocaeli Mv.	
3	Hikmet Yalın Halıcı	İsparta Mv.	
4	Cumhur UZUN	Uşak Mv.	
5	Özlem ÖZCAN	Muğla Mv.	
6	Burhanettin Bulut	Aydın Mv.	
7	Özalcan KİŞ	Mersin Mv.	
8	Ergin ALTAY	İstanbul Mv.	
9	Melih Meriç	Gaziantep Mv.	
10	Ali Der Bayraktar	Artvin Mv.	
11	Özge Edem İNCER	Ardeşon Mv.	
12	Cem A. Uşar	Tekirdağ Mv.	
13	Talat DİNGER	Mersin Mv.	
14	Ali Öztunç	Kahramanmaraş Mv.	
15	Süleyman Bolbol	Aydın Mv.	
16	Yaser TAŞUN	Bilecik Mv.	
17	M. Salih Uzun	İzmir Mv.	
18	TAHAN BEGA		YALOVA
19	Cemal Anıyurt	İstanbul Mv.	
20	Ali KARABAY	Uşak Mv.	

Tel: 0 312 420 58 42

Faks: 0 312 420 22 18

Adres: TBMM Yeni Halkla İlişkiler Binası B416 Nolu Oda Bakanlıklar- ANKARA





Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili
CHP Genel Başkan Yardımcısı
Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanvekili

GEREKÇE

Kurye Hakları Derneği verilerine göre, yalnızca 2022 yılında en az 58, 2023 yılında 68, 2024 yılında ise 63 motokurye iş başında yaşamını yitirmiştir. Bu veriler, münferit kazalardan çok, yapısal bir işçi sağlığı ve iş güvenliği krizini gözler önüne sermektedir.

Motokuryeler, teslimat sürelerinin algoritmalar tarafından belirlendiği, gecikme halinde gelir kaybı veya işsizlik riskiyle karşı karşıya kaldıkları bir sistemin içinde çalışmaktadır. Paket başı ücretlendirme, performans ve hız odaklı prim sistemleri, “esnek mesai” adı altında fiilen sınırsız çalışma sürelerini beraberinde getirmekte; bu durum, motokuryeleri sürekli hızlanmaya zorlayan bir mekanizmaya dönüştürmektedir. Dört mevsim boyunca, zorlu hava koşullarında dahi kesintisiz çalışmak zorunda kalan motokuryeler, fiilen sürekli risk altındadır.

Sektördeki istihdam biçimleri de ciddi bir sorun alanı oluşturmaktadır. Motokuryelerin önemli bir kısmı, “kendi hesabına çalışan esnaf” statüsü altında gösterilmekte; bu uygulama, işverenin sorumluluklarının büyük ölçüde emekçinin sırtına yüklenmesine yol açmaktadır. Araç, yakıt, bakım, koruyucu ekipman, sigorta ve benzeri maliyetler tamamen motokuryeye aitken; işin planlaması, teslimat algoritmaları ve çalışma temposu şirketler tarafından belirlenmektedir. Bu çelişkili yapı, hem ekonomik hem de hukuki açıdan motokuryeleri korumasız bırakmaktadır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yetersizliği, bu alanın en belirgin zafiyetidir. Pek çok motokurye, koruyucu donanıma ve mesleki eğitime erişemeden çalışmakta; düzenli denetimden yoksun bırakılmaktadır. Resmî istatistiklerde motokuryelerin ayrı bir kategori olarak dahi izlenmemesi, görünmezliği artırmakta ve önlem alınmasını güçleştirmektedir. Bu gerçeklik, motokuryeliğin “çok tehlikeli iş kolu” sınıfına dahil edilmesinin zorunluluğunu açıkça göstermektedir.

Motokuryeler, yalnızca iş güvenliği değil, aynı zamanda toplumsal önyargılarla da mücadele etmektedir. Trafikte risk alan kişiler olarak etiketlenmekte; oysa hız ve risk, bireysel tercihten çok, algoritmaların belirlediği teslimat süresinin zorunlu sonucudur. Gecikme durumunda gelir kaybı ya da işten çıkarılma korkusu, motokuryeleri sürekli baskı altında tutmaktadır. Böyle bir sistemde, motokuryeler hem kendi yaşamlarını hem de diğer sürücülerin güvenliğini korumaya çalışırken, aynı zamanda geçim mücadelesi vermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 2. maddesiyle tanımlanan “sosyal hukuk devleti” ilkesi, herkes için güvenli, sağlıklı ve insanca çalışma koşullarını sağlamayı gerektirir. Çalışma yaşamının hızla dijitalleştiği bu dönemde motokuryelik, yasal düzenlemelerin dışında bırakılmamalı; sendikal haklar, sosyal güvenlik, işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında kapsamlı bir yasal çerçeveye korunmalıdır. Bu nedenlerle; **motokuryelerin çalışma koşullarının, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin, sosyal güvenlik kapsamının, esnaf-kurye statüsünün ve platform ekonomisinin iş ilişkileri üzerindeki etkilerinin tüm yönleriyle araştırılarak gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi** amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gereklidir.

Tel: 0 312 420 58 42

Faks: 0 312 420 22 18

Adres: TBMM Yeni Halkla İlişkiler Binası B416 Nolu Oda Bakanlıklar- ANKARA

